

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

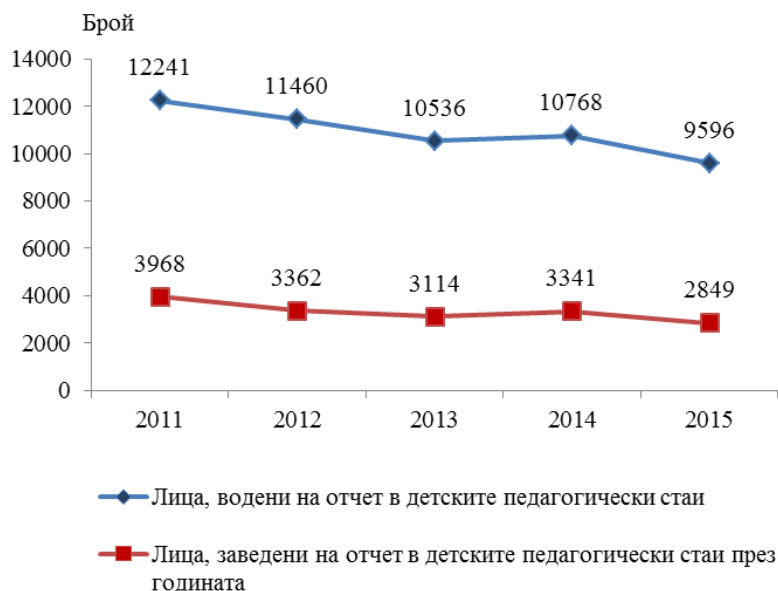
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2015 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 9 596 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2014 г. броят им намалява с 10.9%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- Непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) са 77.8%, а малолетни (8 - 13 г.) - 22.2%.
- Момчетата са 7 551, или 78.7%.
- Учащи са 5 393 лица (56.2%).
- В криминогенна семейна среда живеят 620 малолетни и непълнолетни (6.5%).
- Не учат и не работят 1 079 лица (11.2%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2011 - 2015 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни лица през 2015 г. е 1 503 на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години и в сравнение с 2014 г. намалява с 11.7%.

Броят на **заведените на отчет¹ в ДПС през 2015 г.** малолетни и непълнолетни е 2 849, или 29.7% от всички водени на отчет лица, като 69.6% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2014 г. броят на новозаведените намалява с 14.7%.

През 2015 г. **снети от отчет в ДПС** са 2 811 малолетни и непълнолетни лица, или 29.3% от водените на отчет през годината. Поради поправка на поведението са отпаднали 1 452 лица (51.7%), поради навършване на 18-годишна възраст - 1 279 лица (45.5%), а 80 лица (2.8%) - на други основания.

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2015 г. през ДПС са преминали 6 145 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 4 192, или 68.2%, а момичетата - 1 953 (31.8%). В сравнение с 2014 г. броят на преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви нараства със 773 лица (14.4%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е делът на преминалите през ДПС за „бягство от дома (от вкъщи)“ - 1 512 лица, или 24.6%, следвани от „употреба на наркотични вещества“ - 572 лица, или 9.3%, и за „скитничество“ и „просия“ - 380 лица (6.2%).

Извършени престъпления

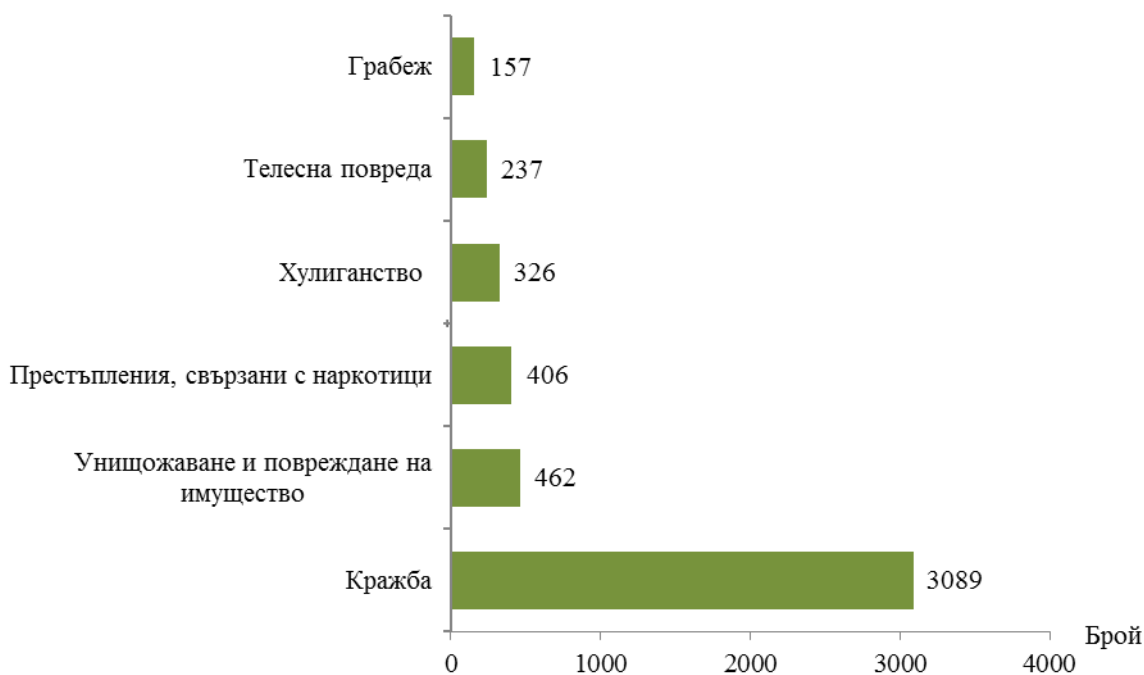
През 2015 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления**, е 5 362 и в сравнение с 2014 г. намалява с 0.7%.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 3 089 лица, или 57.6% от всички лица, водени на отчет в ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 29.3% (906), на кражби от домовете - 25.4% (785), на взломни кражби - 11.3% (350).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления, по някои видове престъпления през 2015 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2015 г. пострадали от престъпления са 1 751 деца, от които 655, или 37.4%, са момичета. Малолетни са 601 лица (34.3%), а непълнолетни - 1 150 (65.7%).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 831 лица (47.5%). Следват пострадалите от нанесени телесни повреди - 277 лица (15.8%), от грабежи - 107 лица (6.1%), и от блудство - 87 лица (5.0%). Случаите на деца, жертви на изнасилване (довършено и опит), са 19.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2015 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 5 240 възпитателни дела, от които 3 752 (71.6%) са по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 4 913, като в срок до един месец са решени 3 190 дела, или 64.9%. **Прекратени** на различни основания са 327 дела (6.2% от образуваните възпитателни дела). В края на 2015 г. 254 дела, или 4.8% от образуваните, са **останали несвършени**.

През 2015 г. местните комисии са наложили **7 537 възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните** на 5 243 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 5 980 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 2 817 случая (37.4%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - в 1 812 случая (24.0%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 944 случая (12.5%);
- „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - на 357 малолетни и непълнолетни;
- „настаняване във ВУИ“ - на 77 лица на възраст 8 - 17 години.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 1 764 лица (33.6%), а непълнолетни - 3 479 (66.4%).
- Момчетата са 4 231 (80.7%), а момичетата - 1 012 (19.3%).
- Повече от половината (59.1%) от децата, на които са наложени възпитателни мерки, са с начално или незавършено начално образование (3 101 лица).

През 2015 г. през съществуващите на територията на страната консултативни кабинети към местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са преминали 7 413 деца. Организиран са 1 123 тематични кампании за превенция, в които са обхванати 127 564 лица. През 2015 г. е осъществявана превантивна възпитателна дейност с 2 390 деца, живеещи в криминогенна или конфликтна среда, а обществените възпитатели са работили със 7 414 малолетни и непълнолетни.

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>.

Приложение

Таблица 1

Водени и заведени на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни лица по пол и възраст

	2011	2012	2013	2014	2015
					(Брой)
Лица, водени на отчет в детските педагогически стаи - общо	12241	11460	10536	10768	9596
Малолетни (8 - 13 г.)	2559	2337	2319	2648	2128
Момчета	1962	1811	1850	2102	1665
Момичета	597	526	469	546	463
Непълнолетни (14 - 17 г.)	9682	9123	8217	8120	7468
Момчета	7719	7351	6442	6417	5886
Момичета	1963	1772	1775	1703	1582
Лица, заведени на отчет в детските педагогически стаи през годината - общо	3968	3362	3114	3341	2849
Малолетни (8 - 13 г.)	949	887	852	944	867
Момчета	749	676	690	749	681
Момичета	200	211	162	195	186
Непълнолетни (14 - 17 г.)	3019	2475	2262	2397	1982
Момчета	2431	1969	1774	1883	1569
Момичета	588	506	488	514	413

Таблица 2

Малолетни и непълнолетни, снети от отчет в детските педагогически стаи

(Брой)

	2014		2015	
	общо	в т.ч. поради поправяне	общо	в т.ч. поради поправяне
Общо за страната	3119	1577	2811	1452
Момчета	2456	1212	2193	1075
Момичета	663	365	618	377
Малолетни (8 - 13 г.)	243	226	210	191
Момчета	165	153	157	143
Момичета	78	73	53	48
Непълнолетни (14 - 17 г.)	2876	1351	2601	1261
Момчета	2291	1059	2036	932
Момичета	585	292	565	329

Таблица 3

**Малолетни и непълнолетни, преминали през детските педагогически стаи за извършени
противообществени прояви, и лица, извършители на престъпления, по пол и възраст**

	2011	2012	2013	2014	2015
					(Брой)
Лица, преминали през детските педагогически стаи за извършени противообществени прояви през годината	8134	7009	6439	5372	6145
Малолетни (8 - 13 г.)	2117	1927	1780	1456	1793
Момчета	1466	1323	1203	1003	1274
Момичета	651	604	577	453	519
Непълнолетни (14 - 17 г.)	6017	5082	4659	3916	4352
Момчета	4020	3309	3037	2503	2918
Момичета	1997	1773	1622	1413	1434
Лица, извършители на престъпления	6586	6304	6007	5402	5362
Малолетни (8 - 13 г.)	1485	1475	1457	1434	1322
Момчета	1211	1193	1216	1162	1077
Момичета	274	282	241	272	245
Непълнолетни (14 - 17 г.)	5101	4829	4550	3968	4040
Момчета	4427	4084	3806	3324	3476
Момичета	674	745	744	644	564

Таблица 4

**Малолетни и непълнолетни, преминали през детските педагогически стаи за извършени
противообществени прояви, и лица, извършители на престъпления**

(Брой)

	2011	2012	2013	2014	2015
Лица, преминали през детските педагогически стаи за извършени противообществени прояви - общо	8134	7009	6439	5372	6145
в това число:					
Бягство от дома (от вкъщи)	1665	1745	1744	1550	1512
Скитничество и просия	630	614	602	354	380
Употреба на алкохол	429
Употреба на наркотични вещества	446	437	517	532	572
Проституиране и хомосексуални услуги	137	78	62	59	52
Бягство от училище	1768
Лица, извършители на престъпления - общо	6586	6304	6007	5402	5362
в това число:					
Убийство (довършено и опит)	9	3	3	5	6
Телесна повреда	338	269	226	201	237
Изнасилване (довършено и опит)	12	23	7	9	10
Блудство	73	70	56	60	47
Кражба	4157	3827	3621	3210	3089
в това число:					
Взломна	1082	703	552	405	350
Джебчийска	384	265	207	211	207
Грабеж	317	223	223	204	157
Противозаконно отнемане на МПС	70	68	75	90	90
Хулиганство	358	356	337	339	326
Престъпления, свързани с наркотици	244	277	342	356	406

Таблица 5

Малолетни и непълнолетни лица, пострадали от престъпления, по пол и възраст

(Брой)

Вид на престъплението	2014				2015			
	общо	в т.ч. момичета	възраст		общо	в т.ч. момичета	възраст	
			малолетни (8 - 13 г.)	непълнолетни (14 - 17 г.)			малолетни (8 - 13 г.)	непълнолетни (14 - 17 г.)
Общо за страната	1788	735	725	1063	1751	655	601	1150
Убийство (довършено)	4	1	3	1	1	-	1	-
Убийство (опит)	-	-	-	-	-	-	-	-
Телесна повреда	215	67	72	143	277	53	79	198
Блудство	101	58	63	38	87	60	60	27
Изнасилване (довършено)	13	13	4	9	15	15	3	12
Изнасилване (опит)	5	5	2	3	4	4	-	4
Отвлечане	13	8	8	5	3	3	-	3
в т.ч. с цел предоставяне за развратни действия	-	-	-	-	-	-	-	-
Кражба	947	381	362	585	831	300	282	549
Грабеж	84	15	44	40	107	30	31	76
Измама	4	2	1	3	13	4	7	6
Изнудване	13	5	8	5	11	3	2	9
Склоняване към прося	26	9	21	5	7	3	5	2
Склоняване и принуждаване към проституция или към хомосексуални услуги	12	8	4	8	16	9	7	9
Трафик на деца	6	1	1	5	1	1	1	-
Детска порнография	2	2	2	-	7	5	4	3
Други	343	160	130	213	371	165	119	252